VOLWASSENENMONITOR
Trends 2009 - 2012 - 2016

MOERDIJK

Leeswijzer

In dit tabellenboek worden de resultaten van de volwassenenenquête 2016 vergeleken met die van de vorige volwassenenenquête uit respectievelijk 2009 en 2012. De cijfers uit de volwassenen-enquête 2016 zijn ook terug te vinden op www.ggdgezondheidsatlas.nl.

In **Tabel 1** ziet u een vergelijking tussen de resultaten van de **volwassenenenquête** van 2009, 2012 en 2016 voor uw gemeente en voor de regio In de eerste kolom van de tabellen staat de indicator, in de tweede, derde en vierde kolom de percentages die gelden voor uw gemeente in 2009, 2012 en 2016. In kolom vijf, zes en zeven staan deze percentages voor de regio West-Brabant.

Aandachtspunten bij het lezen van de tabellen:

- De percentages zijn altijd gebaseerd op de **totale groep**.

- Alle gepresenteerde cijfers zijn met behulp van weegfactoren **gecorrigeerd voor de werkelijke leeftijds- en geslachtsopbouw** in uw gemeente of in de regio West-Brabant.

- Alle percentages zijn **afgerond naar gehele getallen, behalve bij percentages kleiner dan 1**: percentages tussen 0 en 1 worden met één cijfer achter de komma weergegeven, percentages die 0 zijn met een liggend streepje.

- Door afronding kan een **totaal boven of onder de 100%** uitkomen. Ook kan een totaal boven de 100% uitkomen als respondenten meer dan één antwoord mochten geven.

Vetgedrukte cijfers geven aan dat een **verschil statistisch significant** is. Per indicator zijn de verschillen tussen 2009, 2012 en 2016 statistisch getoetst. Rondom elk cijfer ligt een betrouwbaarheidsinterval. Dit betrouwbaarheidsinterval geeft aan waarbinnen het cijfer met een bepaalde zekerheid moet liggen, omdat elk cijfer een onbetrouwbaarheid kent van enkele procenten. Als twee cijfers met elkaar worden vergeleken en de betrouwbaarheidsintervallen overlappen elkaar niet, dan is er sprake van een statistisch significant verschil. Tussen gemeente en regio is getoetst met een 95% betrouwbaarheidsinterval. Dit betekent dat met 95% zekerheid gezegd kan worden dat het gevonden verschil niet op toeval berust. Bij het toetsen van verschillen op regionaal niveau is uitgegaan van een betrouwbaarheidsinterval van 99%.

VOLWASSENENMONITOR 19 T/M 64 JAAR - 2016-2017

Tabel 1. Trends 2009-2012-2016 - Gemeente Moerdijk en regio West-Brabant

	Moerdijk			West-Brabant		
	2009	2012	2016	2009	2012	2016
	n=1605	n=403	n=357	n=13904	n=15230	n=11615
	%	%	%	%	%	%
A. Achtergrond kenmerken						
Geslacht						
Man	50	51	51	50	50	50
Vrouw	50	49	49	50	50	50
Leeftijd						
19 t/m 34 jaar	25	26	31	29	30	31
35 t/m 49 jaar	39	36	36	**37**	36	**33**
50 t/m 64 jaar	36	38	33	34	35	36
19 t/m 24 jaar	**8**	**7**	**15**	10	11	12
25 t/m 39 jaar	26	28	29	29	28	29
40 t/m 54 jaar	41	39	35	38	38	37
55 t/m 64 jaar	25	27	21	23	22	23
Etniciteit						
Autochtoon	**93**	90	**84**	**87**	83	**81**
Westers allochtoon	**5**	6	**10**	**7**	9	**10**
Niet-westers allochtoon	2	3	5	**6**	8	**9**
1e generatie allochtoon	-	5	8	-	10	11
2e generatie allochtoon	-	5	7	-	7	8
Burgerlijke staat						
Gehuwd/samenwonend	**82**	81	**74**	**76**	73	**71**
Ongehuwd/nooit gehuwd geweest	**12**	13	**21**	**16**	19	**21**
Gescheiden/gescheiden levend	4	4	4	6	6	7
Weduwe/weduwnaar	0,9	2	1	2	1	1
Huishoudsamenstelling						
Alleenwonend	7	9	8	**11**	12	**14**
Huishouden met thuiswonende kinderen	52	50	47	**51**	44	**44**
Eenoudergezin	4	6	6	**5**	**5**	**7**
Woont samen met:						
- een partner	**81**	77	**70**	**75**	**70**	**66**
- kind(eren) t/m 17 jaar	39	39	38	**39**	34	**34**
- kind(eren) van 18 jaar en ouder	**18**	15	**12**	**17**	14	**14**
- ouder(s)	**8**	**6**	**16**	**8**	10	**10**
- andere volwassenen	**4**	1	**0,4**	**5**	3	**3**
- woont niet samen met een partner, maar heeft een duurzame relatie	3	1	2	**4**	2	**2**
- woont alleen	6	8	6	**11**	11	**13**
B. Gezondheid en ziekte						
Ervaren gezondheid						
Ervaart eigen gezondheid als "gaat wel" tot "zeer slecht"	-	19	24	-	**19**	**23**
Ervaart eigen gezondheid (zeer) goed	-	81	76	-	**81**	**77**
Ervaart eigen gezondheid gaat wel	-	17	19	-	**15**	**19**
Ervaart eigen gezondheid (zeer) slecht	-	2	6	-	4	4
Ervaart eigen gezondheid als:						
- zeer goed	-	20	19	-	17	19
- goed	-	61	57	-	**64**	**59**
- gaat wel	-	17	19	-	**15**	**19**
- slecht	-	2	5	-	3	3
- zeer slecht	-	**0**	**0,4**	-	0,6	0,7

	Moerdijk			West-Brabant		
	2009 n=1605	2012 n=403	2016 n=357	2009 n=13904	2012 n=15230	2016 n=11615
	%	%	%	%	%	%
C. Zelfredzaamheid						
Beperkingen						
Beperkt in gehoor, gezichtsvermogen en/of mobiliteit	9	10	12	10	11	12
Heeft gehoorbeperking	2	3	3	**3**	3	**4**
Heeft gezichtsbeperking	4	3	6	4	5	6
Heeft mobiliteitsbeperking	5	6	7	6	6	6
Is in staat om zonder moeite:						
- zelfstandig ergens naar toe te gaan met eigen of openbaar vervoer	-	96	94	-	94	95
- zelfstandig geldzaken en/of andere administratie te regelen	-	94	89	-	**93**	**89**
Is niet in staat om zonder moeite:						
- zelfstandig ergens naar toe te gaan met eigen of openbaar vervoer	-	0,5	2	-	0,9	1
- zelfstandig geldzaken en/of andere administratie te regelen	-	**0,2**	**3**	-	**1**	**2**
Hoeft geen dingen te laten vanwege de gezondheid	-	92	90	-	**93**	**90**
Kan vanwege de gezondheid niet de dingen doen die men zou willen doen	-	8	10	-	**7**	**10**
Regie over eigen leven						
Heeft weinig regie over eigen leven	-	6	8	-	8	8
Heeft matig/veel regie over eigen leven	-	94	92	-	92	92
D. Welbevinden						
Gevoelens						
Is (erg) gelukkig	-	85	85	-	82	81
Is niet (zo) gelukkig	-	15	15	-	18	19
Is ongelukkig	-	0,4	0,4	-	0,9	1
Ervaren psychische gezondheid (MHI5)						
Voelt zich psychisch gezond	87	86	87	85	82	83
Voelt zich psychisch ongezond	13	14	13	15	18	17
- voelt zich psychisch licht ongezond	10	9	8	10	**13**	**11**
- voelt zich psychisch matig ongezond	2	3	2	3	3	4
- voelt zich psychisch ernstig ongezond	2	2	2	2	2	3
Psychiatrische aandoeningen						
Heeft een matig tot hoog risico op een angststoornis of depressie	**28**	**29**	**50**	**32**	**37**	**48**
- Heeft een laag of geen risico op angststoornis of depressie	**72**	**71**	**50**	**68**	**63**	**52**
- Heeft een matig risico op angststoornis of depressie	**25**	**24**	**47**	**27**	**31**	**41**
- Heeft een hoog risico op een angststoornis of depressie	3	5	3	**5**	6	**7**
Stress						
Heeft veel stress ervaren afgelopen 4 weken	**8**	-	**15**	**8**	-	**17**
Veel stress door combinatie van 2 of meer dagelijkse activiteiten	**5**	-	**12**	**5**	-	**12**
Veel stress door combinatie van mantelzorg en iets anders	0,5	-	2	**0,8**	-	**2**
Stress ervaren door:						
- werk	**30**	-	**47**	**31**	-	**45**
- studie	**3**	-	**8**	**6**	-	**9**
- opvoeding	**10**	-	**18**	**10**	-	**14**
- (mantel)zorg	**4**	-	**9**	**4**	-	**6**
- gezondheid	**9**	-	**20**	**9**	-	**14**
- financiën	**10**	-	**18**	**11**	-	**17**
- hobby's	4	-	7	4	-	5
- andere activiteiten	6	-	5	**7**	-	**9**

	Moerdijk			West-Brabant		
	2009	2012	2016	2009	2012	2016
	n=1605	n=403	n=357	n=13904	n=15230	n=11615
	%	%	%	%	%	%
E. Leefstijl						
Roken						
Roker	**27**	24	**19**	**28**	**25**	**21**
Ex-roker	**37**	31	**26**	**34**	30	**28**
Nooit gerookt	**35**	45	**54**	**38**	**45**	**50**
Alcohol						
Drinkt alcohol	87	87	84	85	85	84
Drinkt geen alcohol meer	5	7	9	5	5	5
Is zware drinker (mannen minstens 1x per week 6 of meer glazen per dag, vrouwen minstens 1x per week 4 glazen of meer per dag)	15	9	10	**15**	**13**	**10**
Is overmatige drinker (mannen >21 glazen/week, vrouwen >14 glazen/week)	11	10	9	**11**	**9**	**6**
Is overmatige drinker volgens nieuwe norm	**27**	23	**17**	**27**	**22**	**17**
Is bingedrinker (minstens 1x per week 6 glazen of meer per dag)	13	8	9	**13**	**10**	**8**
Voldoet niet aan norm (2012) voor het aantal glazen/dag (max. 2 glazen voor mannen, 1 glas voor vrouwen)	57	57	48	**59**	**55**	**52**
Voldoet niet aan norm (2012) voor het aantal drinkdagen (max. 5 dagen/week)	**17**	**17**	**8**	**16**	**14**	**9**
Voldoet niet aan norm aanvaardbaar alcoholgebruik (2012) (max 1 (v) of 2 (m) glazen/dag, max 5 dagen/week)	**62**	**62**	**49**	**63**	**59**	**55**
Voldoet niet aan norm (2015) voor het aantal glazen per week (max. 7 glazen voor mannen en vrouwen)	**37**	34	**26**	**37**	**33**	**27**
Voldoet aan norm (2015) voor het aantal glazen per week (max. 7 glazen voor mannen en vrouwen)	49	53	58	**48**	**51**	**57**
Voldoet niet aan norm (2015) voor het aantal glazen per dag (max. 1 glas per dag voor mannen en vrouwen)	67	69	62	**69**	**68**	**64**
Voldoet aan norm (2015) voor het aantal glazen per dag (max. 1 glas per dag voor mannen en vrouwen)	20	17	22	**16**	17	**19**
Voldoet niet aan de norm alcohol van de Gezondheidsraad (2015) (drink liever niet, max. 1 glas per dag)	67	69	62	**69**	**68**	**64**
Voldoet aan de norm alcohol van de Gezondheidsraad (2015) (drink liever niet, max. 1 glas per dag)	33	31	38	**31**	**32**	**36**
Drinkt meer dan 1 glas per dag (voldoet niet aan richtlijn Gezondheidsraad 2015)	67	69	62	**69**	**68**	**65**
Drinkt niet of drinkt maximaal 1 glas per dag (richtlijn Gezondheidsraad 2015)	33	31	38	**31**	**32**	**35**
Bewegen						
Voldoet niet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen voor 55+ (minstens vijf dagen per week een half uur matig intensief lichamelijk actief)	40	41	42	40	41	42
Voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (minstens vijf dagen per week een half uur matig intensief lichamelijk actief)	60	59	58	60	59	58
Voldoet niet aan de Fitnorm (drie keer per week minimaal 20 minuten zwaar intensief bewegen)	-	79	82	-	78	80
Voldoet aan de Fitnorm (drie keer per week minimaal 20 minuten zwaar intensief bewegen)	-	21	18	-	22	20
Voldoet aan geen van beide normen	-	38	41	-	**39**	**40**
Voldoet aan beide normen	-	62	59	-	61	60
Sport niet ten minste 1 dag per week	-	41	46	-	**42**	**45**
Sport ten minste 1 dag per week	-	59	54	-	**58**	**55**

	Moerdijk			West-Brabant		
	2009 n=1605	2012 n=403	2016 n=357	2009 n=13904	2012 n=15230	2016 n=11615
	%	%	%	%	%	%
Gewicht						
Body Mass Index						
BMI<18,5	0,7	2	2	2	2	2
18,5=<BMI<20	3	3	4	4	4	5
20=<BMI<25	43	40	40	45	45	46
25=<BMI<30	41	43	41	37	35	34
BMI>=30	12	13	13	12	13	13
Heeft overgewicht (inclusief obesitas) (BMI >= 25)	53	55	54	49	49	48
- Heeft ernstig overgewicht/ obesitas (BMI >= 30)	12	13	13	12	13	13
Heeft ondergewicht (BMI < 18,5)	0,7	2	2	2	2	2
F. Leefomgeving						
Geluidshinder						
- brommers/scooters (eventueel ook als ze stilstaan)	8	7	12	10	**5**	**10**
- verkeer op wegen waar je niet harder mag dan 50 km/uur	7	6	9	8	**3**	**8**
- verkeer op wegen waar je harder mag dan 50 km/uur	5	2	6	5	**2**	**5**
- buren	7	4	7	6	**4**	**6**
- bouwen, verbouwen, slopen of graven	**0**	3	**2**	**0**	2	**3**
- bedrijven/Industrie	2	3	5	2	**0,6**	**1**
- treinverkeer	2	1	2	1	**0,6**	**2**
- vliegverkeer	0,6	0,7	2	3	1	2
Geurhinder						
- open haard/allesbrander/andere houtkachel	**7**	2	**2**	3	**2**	**4**
- mest uitrijden	-	3	5	-	**1**	**3**
- wegverkeer	6	1	3	**2**	**1**	**3**
- stallen met vee, pluimvee, enz.	-	2	2	-	**0,5**	**1**
- landbouw-/veeteeltactiviteiten	**8**	2	**1**	2	**0,4**	**1**
- andere bedrijven/industrie	10	5	7	2	1	2
- riolering/zuivering	-	0,8	0,9	-	**0,7**	**1**
- vliegverkeer	**3**	-	**0**	0,7	-	0,7
- opslag/productie van veevoer	-	**0,5**	**0**	-	**0,1**	**0,7**
- vergister	-	**0**	**0,3**	-	**0**	**0,5**
Bezorgdheid						
Bezorgd over de invloed op de gezondheid van:						
- veehouderij in de buurt	-	1	2	-	1	1
- wonen in een drukke straat	-	5	4	-	4	4
- bedrijven of industrie in de buurt	-	21	26	-	4	5
- wonen langs een route (weg, water, spoor, pijp) voor gevaarlijke stoffen	-	5	8	-	**2**	**4**
- zendmasten voor radio en TV of bij antennes voor mobiele telefoons in de buurt	-	2	0,8	-	2	3
- vliegveld in de buurt	-	**0**	**0,7**	-	0,4	0,5
- akkerbouw/tuinbouw in de buurt	-	3	5	-	**2**	**1**
- hoogspanningslijnen in de buurt	-	1	2	-	1	2
- wonen op verontreinigde grond	-	0,6	0,8	-	0,2	0,4
- één of meer windturbines in de buurt	-	0,2	2	-	0,2	0,4
G. Leefbaarheid						
Woning						
Is (zeer) tevreden over eigen woning	95	95	98	94	94	94
Geeft onvoldoende voor eigen woning	5	5	2	6	6	6
Betrokkenheid bij buurt						
Ervaart onvoldoende sociale samenhang in de buurt (sociale cohesie)	42	44	41	**44**	48	**49**
Ervaart veel sociale samenhang in de buurt (sociale cohesie)	14	14	15	**13**	11	**11**
Ervaart voldoende tot veel sociale samenhang in de buurt (sociale cohesie)	58	56	59	**56**	52	**51**
Somscore sociaal kapitaal	-	-	-	-	-	-

	Moerdijk			West-Brabant		
	2009	2012	2016	2009	2012	2016
	n=1605	n=403	n=357	n=13904	n=15230	n=11615
	%	%	%	%	%	%
Is actief geweest om buurt te verbeteren	12	13	14	14	14	16
Vindt dat gemeente voldoende doet om bewoners bij veranderingen in buurt te betrekken	29	**19**	**35**	**30**	26	**24**
Sociale veiligheid						
Voelt zich veilig	83	85	80	**79**	**79**	**73**
Voelt zich overdag en/of 's avonds/'s nachts onveilig	17	15	20	**21**	**21**	**27**
- Voelt zich wel eens onveilig overdag	5	5	7	7	8	8
- Voelt zich wel eens onveilig 's avond/'s nachts	16	14	20	**21**	**21**	**26**
H. Huiselijk geweld						
Is ooit slachtoffer geweest van huiselijk geweld:	6	5	7	8	7	8
- Psychisch of emotioneel geweld (% van slachtoffers)	**64**	71	**95**	70	74	80
- Lichamelijk geweld (% van slachtoffers)	64	55	59	61	56	54
- Ongewenste seksuele toenadering (% van slachtoffers)	**11**	**12**	**0,6**	14	17	15
- Seksueel misbruik (% van slachtoffers)	**17**	**23**	**0,6**	18	17	16
Is ooit slachtoffer geweest van (% van totaal):						
- psychisch of emotioneel geweld	3	4	7	5	5	6
- lichamelijk geweld	3	3	4	5	4	4
- ongewenste seksuele toenadering	0,6	0,6	0	1	1	1
- seksueel misbruik	**0,9**	**1**	**0**	1	1	1
I. Eenzaamheid						
Is eenzaam	36	35	39	38	**36**	**41**
- Is (zeer) ernstig eenzaam	7	6	10	**7**	**7**	**10**
Categorieën eenzaamheid:						
- niet eenzaam	64	65	61	62	**64**	**59**
- matig eenzaam	30	29	29	31	29	30
- ernstig eenzaam	4	5	6	**5**	**5**	**7**
- zeer ernstig eenzaam	3	1	4	**2**	3	**4**
Is emotioneel eenzaam (zoals het ervaren van een leegte en het missen van een goed vriend(in))	23	23	29	**24**	**24**	**30**
Is sociaal eenzaam (zoals bij niemand terecht kunnen en niet veel mensen volledig kunnen vertrouwen)	40	38	39	40	**38**	**42**
Is niet in staat om zelfstandig sociale contacten te leggen en te onderhouden	-	0,4	2	-	**0,8**	**2**
Aspecten van eenzaamheid (negatief):						
Kan niet altijd bij iemand in de omgeving terecht met dagelijkse probleempjes	3	5	4	5	5	6
Mist een goede vriend	8	8	9	8	8	10
Ervaart een leegte om zich heen	5	5	6	5	6	6
Heeft niet genoeg mensen op wie teruggevallen kan worden in geval van narigheid	5	5	6	6	7	7
Mist gezelligheid om zich heen	3	6	7	**5**	**5**	**7**
Kring van vrienden is beperkt	8	8	12	**8**	**8**	**11**
Heeft niet veel mensen op wie volledig vertrouwd kan worden	15	15	15	15	14	15
Heeft onvoldoende mensen waarmee men zich nauw verbonden voelt	11	9	10	10	9	9
Mist mensen om zich heen	**3**	5	**9**	**4**	**5**	**7**
Voelt zich vaak in de steek gelaten	3	6	5	3	4	4
Kan niet bij vrienden terecht, wanneer behoefte	8	5	7	7	6	8

	Moerdijk			West-Brabant		
	2009 n=1605	2012 n=403	2016 n=357	2009 n=13904	2012 n=15230	2016 n=11615
	%	%	%	%	%	%
Aspecten van eenzaamheid (positief):						
Kan altijd bij iemand in de omgeving terecht met dagelijkse probleempjes	77	81	77	76	77	75
Heeft een goede vriend	78	81	74	**79**	**80**	**76**
Ervaart geen leegte om zich heen	86	85	82	**84**	**84**	**80**
Heeft genoeg mensen op wie teruggevallen kan worden in geval van narigheid	79	79	73	**77**	**77**	**73**
Heeft gezelligheid om zich heen	86	86	80	**84**	**83**	**79**
Kring van vrienden is groot genoeg	75	76	73	**76**	**77**	**71**
Heeft voldoende mensen op wie volledig vertrouwd kan worden	55	55	62	54	56	54
Heeft voldoende mensen waarmee men zich nauw verbonden voelt	67	71	68	68	69	68
Heeft genoeg mensen om zich heen	**87**	86	**80**	**85**	**84**	**79**
Voelt zich niet in de steek gelaten	89	87	82	**88**	**88**	**85**
Kan bij vrienden terecht, wanneer behoefte	71	74	70	**73**	**73**	**69**
K. Maatschappelijke participatie						
Vrijwilligerswerk						
Verricht vrijwilligerswerk	**25**	26	**35**	**22**	26	**27**
Verricht geen vrijwilligerswerk	**75**	74	**65**	**78**	74	**73**
Lidmaatschappen						
Is lid van een vereniging of club	57	56	54	53	51	51
Is geen lid van een vereniging of club	43	44	46	47	49	49
- Is lid van een sportvereniging of sportclub	39	38	37	37	35	36
Mantelzorg geven						
Heeft afgelopen jaar mantelzorg gegeven	**12**	20	**27**	**14**	**18**	**24**
- Geeft momenteel mantelzorg	**9**	14	**22**	**10**	**12**	**17**
Is mantelzorger (minstens 3 maanden of minstens 8 uur per week)	**7**	14	**21**	**9**	**12**	**16**
Geeft momenteel intensief mantelzorg (minstens 3 maanden en minstens 8 uur per week)	**2**	3	**7**	**3**	**3**	**5**
>= 3 maanden < 8 uur per week	**4**	10	**12**	**4**	**8**	**11**
< 3 maanden >= 8 uur per week	0,3	0,2	2	0,2	0,2	0,4
< 3 maanden < 8 uur per week	0,3	0,6	0,9	**0,3**	0,6	**0,9**
Belasting mantelzorger						
- niet of nauwelijks belast	**4**	8	**10**	**5**	7	**8**
- enigszins belast	**3**	5	**8**	**4**	**5**	**7**
- tamelijk zwaar belast	1	0,7	3	1	**0,8**	**2**
- zeer zwaar belast	**0,1**	0	**0**	0,2	0,2	0,4
- overbelast	0,1	**0**	**0,4**	0	0,1	0,1
Voelt zich (tamelijk) zwaar belast door het geven van mantelzorg	1	**0,7**	**3**	**1**	**1**	**2**
Mantelzorger (volgens definitie) is (tamelijk) zwaar belast	19	5	16	14	**8**	**14**
Mantelzorger is (tamelijk) zwaar belast (nvt niet missing)	1	**0,7**	**3**	**1**	**0,9**	**2**
Geeft momenteel mantelzorg aan:						
- partner	1	1	3	1	**1**	**2**
- kind(eren) of schoondochter/schoonzoon	**1**	2	**4**	2	2	2
- (schoon)ouders	**5**	10	**10**	**6**	**8**	**11**
- andere familieleden	**1**	2	**5**	**1**	2	**3**
- buren, vrienden, kennissen	**0,7**	3	**4**	1	2	2
Intensiteit mantelzorg geven						
Aantal uur mantelzorg per week (% van de mantelzorgers volgens definitie)						
1 t/m 2 uur per week	20	43	37	**18**	33	**34**
3 t/m 5 uur per week	**41**	27	**16**	32	31	27
6 t/m 10 uur per week	18	14	21	25	20	21
11 t/m 15 uur per week	7	3	9	8	6	5
16 t/m 20 uur per week	2	3	6	5	3	4
21 uur of meer per week	12	11	11	11	8	9

	Moerdijk			West-Brabant		
	2009 n=1605	2012 n=403	2016 n=357	2009 n=13904	2012 n=15230	2016 n=11615
	%	%	%	%	%	%
Aantal uur mantelzorg per week (nvt niet missing)						
1 t/m 2 uur per week	**1**	11	**8**	**1**	7	**6**
3 t/m 5 uur per week	2	7	3	**2**	**7**	**4**
6 t/m 10 uur per week	**1**	3	**4**	**2**	4	**3**
11 t/m 15 uur per week	0,4	0,7	2	0,6	1	0,9
16 t/m 20 uur per week	**0,1**	0,7	**1**	0,4	0,6	0,7
21 uur of meer per week	0,7	3	2	0,8	2	1
M. Zorg en hulp						
Hulp						
Ontvangt hulp vanwege de gezondheid	-	6	7	-	5	6
Ontvangt hulp in verband met gezondheid van:						
- een betaalde hulp (bijv. iemand van de thuiszorg)	-	4	3	-	3	3
- een mantelzorger	-	2	5	-	3	4
- vrijwilliger	-	**0,3**	**0**	-	**0,2**	**0,6**
Mantelzorg ontvangen						
Afgelopen jaar mantelzorg ontvangen	2	5	4	**2**	5	**5**
- Ontvangt momenteel mantelzorg	1	3	2	**2**	3	**3**
Zorgbehoefte						
Heeft in verband met de gezondheid behoefte aan meer hulp	-	2	3	-	2	3
Als men nu of in de toekomst vanwege de gezondheid behoefte heeft aan hulp, dan is deze beschikbaar in de omgeving	-	93	94	-	92	91
Als men nu of in de toekomst vanwege de gezondheid behoefte heeft aan hulp, is deze beschikbaar van:						
- huisgenoot	-	81	79	-	76	74
- kinderen, andere familieleden of buren, vrienden of kennissen	-	31	36	-	35	35
- iemand in de omgeving	-	7	6	-	8	9
N. Wmo- en welzijnsvoorzieningen						
Gebruik Wmo-voorzieningen						
Heeft afgelopen jaar gebruik gemaakt van één of meer Wmo-voorzieningen	-	**5**	**12**	-	**7**	**10**
Heeft gebruik gemaakt van:						
- ondersteuning bij mantelzorg	-	1	3	-	**2**	**3**
- ondersteuning bij vrijwilligerswerk	-	0,6	2	-	1	2
- opvoedingsondersteuning	-	4	8	-	**4**	**6**
Behoefte Wmo-voorzieningen						
Heeft behoefte aan een Wmo-voorziening	-	6	5	-	**6**	**7**
Heeft behoefte aan:						
- ondersteuning bij mantelzorg	-	2	3	-	2	4
- ondersteuning bij vrijwilligerswerk	-	2	3	-	**2**	**3**
- opvoedingsondersteuning	-	3	1	-	3	3
Heeft afgelopen jaar gebruik gemaakt van of heeft behoefte aan één of meer Wmo-voorzieningen	-	11	17	-	**12**	**16**
Bekendheid Wmo-voorzieningen						
Weet waar men in de gemeente terecht kan voor vragen en informatie over Wmo-voorzieningen	-	38	44	-	**37**	**41**
Weet waar men terecht kan voor:						
- ondersteuning bij mantelzorg	**22**	25	**33**	**19**	24	**26**
- ondersteuning bij vrijwilligerswerk	20	20	25	**16**	21	**21**
- ondersteuning/hulp i.v.m. gezondheidsproblemen (bijv. hulp in huis, woningaanpassing of vervoersvoorziening)	-	28	30	-	25	26
- opvoedingsondersteuning	24	25	29	**20**	26	**26**

	Moerdijk			West-Brabant		
	2009 n=1605	2012 n=403	2016 n=357	2009 n=13904	2012 n=15230	2016 n=11615
	%	%	%	%	%	%
Wil informatie over Wmo-voorzieningen, maar weet voor één of meer van deze voorzieningen niet waar men terecht kan	-	9	9	-	**9**	**11**
Weet niet waar men terecht kan voor onderstaande Wmo-voorziening, maar wil er wel informatie over:						
- ondersteuning bij mantelzorg	4	4	4	4	4	5
- ondersteuning bij vrijwilligerswerk	2	3	4	3	3	4
- ondersteuning/hulp i.v.m. gezondheidsproblemen (bijv. hulp in huis, woningaanpassing of vervoersvoorziening)	-	3	5	-	4	5
- opvoedingsondersteuning	2	3	3	3	4	4
O. Opleiding, werk en inkomen						
Opleidingsniveau						
Geen opleiding	1	-	1	2	2	2
Lager onderwijs	4	2	4	**4**	3	**2**
Lbo	**21**	17	**13**	**17**	**14**	**10**
Mavo	**14**	**16**	**7**	**15**	**12**	**10**
Mbo	29	30	33	**25**	28	**29**
Havo, vwo	8	7	8	9	10	10
Hbo	**18**	23	**28**	**21**	**25**	**28**
Universiteit	5	5	6	**6**	7	**9**
Laag (geen opleiding/lager onderwijs)	6	2	5	6	5	5
Midden 1 (MAVO / LBO)	**35**	**33**	**20**	**32**	**26**	**20**
Midden 2 (HAVO / VWO / MBO)	37	36	41	**34**	37	**39**
Hoog (HBO / WO)	**23**	28	**34**	**28**	**32**	**37**
Werksituatie						
Heeft betaald werk	78	79	77	76	78	79
Heeft geen betaald werk	22	21	23	24	22	21
Arbeidsongeschikt	4	7	5	**4**	5	**5**
Werkloos/ -werkzoekend	-	4	3	-	4	4
Gepensioneerd	-	3	2	-	**4**	**2**
Fulltime huisvrouw/man	-	6	9	-	7	7
Student	-	2	7	-	5	6
Gepensioneerd met baan	-	**0,4**	**0**	-	**0,4**	**0,2**
Gedeeltelijk werkeloos	-	**0,3**	**0**	-	0,5	0,5
Gedeeltelijk arbeidsongeschikt	-	1	0,3	-	1	1
Betaald werk, 32 uur of meer per week	53	51	52	54	52	53
Betaald werk, 20 tot 32 uur per week	14	16	18	14	14	16
Betaald werk, 12 uur tot 20 uur per week	7	8	5	6	7	6
Betaald werk, minder dan 12 uur per week	4	3	3	**2**	5	**4**
(Vervroegd) met pensioen (AOW, VUT, FPU)	5	4	2	**4**	**4**	**2**
Werkloos/werkzoekend (geregistreerd bij het arbeidsbureau)	2	5	3	**3**	5	**4**
Arbeidsongeschikt	4	7	5	**4**	5	**5**
Bijstandsuitkering	**0,3**	0,8	**3**	**0,8**	2	**2**
Fulltime huisvrouw/huisman	**8**	**7**	**15**	**8**	**8**	**12**
Volgt onderwijs/studeert	**3**	**4**	**11**	**4**	7	**8**
Financiële situatie						
Heeft (enige tot grote) moeite met rondkomen	19	16	15	21	21	19